

Kodu Uudised

Luunja valla infoleht

Nr 1 (336) Jaanuar 2025

EV 107

EESTI VABARIIGI 107. AASTAPÄEVA SÜNDMUSED LUUNJA VALLAS

21. veebruar 2025

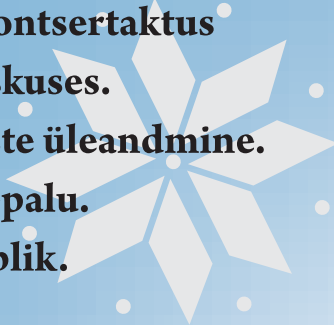
kell 10.15

Laste ja noorte rongkäik Luunja keskkooli juurest
Luunja aleviku Vabadussõjas langenute mälestuskivi
juurde, väliaktus ning pargade asetamine.

kell 18.00

EV 107. aastapäevale pühendatud kontsertaktus
Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuses.
Vallavanema tervitus ja valla tunnustuste üleandmine.
Kõneleb kirjanik Tõnu Õnnepalu.
Esinevad Jõeõed ja Vaiko Eplik.
Pidulik suupistelaud.
Tantsuks mängib ansambel Säde.

LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS

LUUNJA
VALD

Sadama pubi

Luunja Keskkool

INFO 53 093 670

Vallavolikogu detsembrikuu istungi info

Detsembrikuu Luunja vallavolikogu istung toimus 18. detsembril Luunja valla majas.

Volikogu istungi esimeseks päevakorrapunktiks oli Pilka külas Allika maaüksuse detailplaneeringu algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine. Ettekandja Enelin Alter selgitas, et planeeringuala pindala on ligikaudu 1,6 ha ja hõlmab Allika maaüksust. Detailplaneeringu eesmärk on Allika maaüksuse jagamine ja ehitusõiguse määramine elamuehituse (üksikelamu ja abihooned) eesmärgil. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele. Planeeringu- ja keskkonnamisjon toetas Pilka külas Allika maaüksuse detailplaneeringu algatamise ja lähteseisukohtade kinnitamise vastuvõtmist, kuid juhtis tähelepanu, et tehnovõrkude kujud kattuvad, põhilahenduse koostamisel tuleb arvestada mittekattuvusega. Volikogu otsustas algatada detailplaneeringu ja kinnitas lähteseisukohad.

Teiseks päevakorrapunktiks oli Luunja valla 2025. aasta eelarve esimene lugemine. Ettekandja Hille Luts selgitas, et eelarve eelnõu koostamisel on arvestatud arengukava, eelarvestrateegiat ja teisi eelarvega seonduvaid alusdokumente. Eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks tekkepõhisena. 2025. aasta eelarve koostamisel on lähtutud riigi majandusnäitajate ja arengu prognoosist. Eelarvet mõjutavad kõige enam riigi kehtestatud maksutõusud, KOVidele eraldatava tulumaksu protsendi vähenemine, käibemaksu protsendi suurenemine, tasandusfondi vähenemine. Eelarve koostamisel on aluseks võetud

valdkondade, asutuste eelarve kavandid. Lähtutud on riigi planeeritavatest kulu-dest õpetajate palkadeks, miinimumtasu tõusust. Investeeringute kavandamisel on aluseks võetud Luunja valla kinnitatud eelarvestrateegia aastateks 2025–2028. Luunja valla 2025. aasta eelarve maht on 14 808 218 eurot. Võrreldes 2024. aasta prognoositava eelarve täitmisega suureneb valla eelarve kogumaht 6%. Volikogu võttis info teadmiseks ja volinikud esitavad eelarve eelnõule parandusettepanekud hiljemalt 14.01.2025.

Kolmandaks päevakorrapunktiks oli Luunja vallavolikogu 17.12.2020 määruse nr 15 „Luunja Vallavalitsuse palgajuhend“ muutmine. Ettekandja Marko Jaeger selgitas, et Luunja vallavalitsuse kui ametiasutuse palgakorraldust reguleerib Luunja vallavolikogu 17.12.2020 määrus nr 15 „Luunja Vallavalitsuse palgajuhend“. Pärast määruse vastuvõtmist pole seda vahepealsel ajal ehk nelja aasta jooksul muudetud. Vallavalitsuse teenistujate palgad määrab vallavanem vastavalt määruse lisale 1 ning lähtudes teenistuskohale kehtestatud palgagrupist, mis määratakse vallavanema käskkirjaga. Igal aastal teeb finantsjuht ülevaate sarnastele ametikohtadele kehtestatud palkade osas üle Eesti ning sellest lähtuvalt vaadatakse üle ka teenistujate palgad. Vallavalitsus on analüüsinud teistes omavalitsustes volikogude poolt kehtestatud palkade maksmise süsteeme. Käesoleva eelnõuga on tehtud ettepanek võtta palkade määramise aluseks Statistikaameti poolt avaldatud eelneva kalendriaasta II kvartali keskmine brutokuupalk ja vastavale teenistusgrupile määratud koefitsient, kuna see peegeldab kõige paremini üldist seisu palgaturul. Vahe-
mikud on samas jäetud piisavalt suured, et vallavanemal oleks võimalik konkreet-

selt iga teenistuja puhul hinnata tema kvalifikatsiooni, kogemust, töösooritust ning kompetentside taset. Volikogu võttis info teadmiseks ja volinike parandusettepanekute esitamise tähtajaks määrati 14.01.2025.

Neljandaks päevakorrapunktiks oli arupärimistele vastamine. Ettekandjad Aare Anderson ja Kaire Vahejõe andsid vastused arupärimistele seoses Kaldaääre kinnistul asuvate rajatistega, toetuse taotluse esitamisega Lohkva-Kabina-Vanamõisa jalg- ja jalgrattatee ehitamiseks toetuse saamiseks, täiendava arupärimisega MTÜ Lohkva Külaseltsi tegevuste kohta, volikogu majanduskomisjoni protokollimisega, menetluste läbiviimisega Luunja vallas, erateede omandamisega ning volikogu esimehe tegevusega.

Infopunktis tegi vallavanem Aare Anderson ülevaate käimasolevatest tegevustest: kolmepoolsest kokkuleppest Tartu linna, Transpordiameti ja Luunja valla vahel Kasesalu tänava ja Kabina maantee ristmiku parendamiseks; ettevalmistustest Kabina küla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamiseks; Kaare tee ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni probleemi lahendamisest.

Kõik volikogu istungid kantakse avalikult üle Microsoft Teamsi vahendusel ja nende salvestused on järelvaadatavad VOLISE (www.volis.ee) keskkonnas. Istungitel käsitletavat materjalid ja istungite protokollid on leitavad nii VOLISE keskkonnast kui ka valla kodulehelt.

Järgmine volikogu istung toimub 30.01.2025.

Kaire Vahejõe, vallavolikogu esimees

LUUNJA VALLAS ELAB 6057 INIMEST

1. jaanuari seisuga elab Luunja vallas 6057 inimest. Võrreldes eelmise aasta sama ajaga on vallakodanike arv 168 võrra kasvanud. Suurim küla on Lohkva (1804), järgneb Veibri küla (1271).

Detsembris registreeris elukoha valda 36 inimest. Vallast lahkus 21 inimest. Vallasiseselt liikus 12 inimest. Sündis 2 last. Suri 4 inimest. Vanim elanik vallas on 98-aastane.

Valla rahvastiku arvu külade lõikes saab vaadata kodulehelt <https://luunja.ee/statistika>. Üldiseid näitajaid Statistikaameti lehelt <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/piirkonnad>. Avada rakendus „Juhtimislaud“ ja valida sealt Luunja vald.

Vallavalitsuses detsembrikuu istungitel

Ehitusload väljastati:

- üksikelamu püstitamiseks Höbelõnga tee 5, Kaare tee 49, Haldja põik 3 ja Haldja tee 13 Veibri külas, Hundiuru kinnistul Sirgu külas ning Kulliraja tee 3 Lohkva külas;
- abihoone püstitamiseks Aliise tee 14 Veibri külas;
- Lohkva lasteaia ronila püstitamiseks Pajula tee 2 Lohkva külas.

Kasutusload väljastati:

- üksikelamu kasutusele võtmiseks Väljaotsa tee 1, 3 ja 5 Muri külas, Jõeharu tee 5 Veibri külas ning Vankri tee 56 Kakumetsa külas;
- päikeseelektrijaama kasutusele võtmiseks Akki kinnistul Sirgu külas;
- jahihoone kasutusele võtmiseks Tihase kinnistul Sirgu-metsa külas.

Otsustati:

- ühele isikule väljaspool kodu osutatava ülhooldusteenuse kulude tasumise hüvitamine;
- muuta kuut Luunja vallavalitsuse üldhooldusteenuse kulude katmise korraldust;
- algatada kaks sundvalduse seadmise menetlust;
- huvihariduse ja huvitegevuse toetuse maksmine vähe-kindlustatud perede lastele ja noortele;
- Luunja valla kultuuri- ja spordipreemiate ning stipendiumite maksmine;
- lisada riigieelarvest saadud sihtotstarbelised eraldised ja nende arvelt tehtavad väljaminekud 2024. aasta eelarvesse.

Kehtestati:

- Veibri külas Aasavälja tee 25 maaüksuse detailplaneering;

- Lohkva külas Salu teel ajutine peatamis- ja parkimiskeeld alates 23.12.2024 kuni 01.04.2025.

Kinnitati:

- projekteerimistingimused Väiksejärve maaüksuse detailplaneeringu põhijoonise positsioonil nr 6 paikneva elamukrundi hoonestusala kuni 10% ja hoone kõrguse kuni 6% ulatuses muutmiseks, Kronska ja Lamba maaüksuste detailplaneeringu maa-alal kuivendussüsteemi tehnilise lahenduse muutmiseks, asendamaks lahtine kuivenduskraav plasttoruga, ning Oja maaüksuse detailplaneeringu lahenduses positsioonil nr 6 projekteeritava abihoone katusekalde muutmiseks;
- riigihanke nr 285604 „Korraldatud jäätmeveo teenuse kontsessiooni andmine Luunja vallas“ tulemused;
- Kavastu keskus 7–12 korteriomandi võõrandamise enampakkumise tulemused;
- kinnitada alates 1. jaanuarist 2025. a Luunja valla koolieelsete munitsipaalasutuste majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulu arvestuslik maksumus.

Nõustuti:

- isikliku kasutusõiguse seadmisega Luunja valla kasuks Ojasilla kinnistule Põvvatu külas ning riigile kuuluvatele kinnistutele valgustatud jalg- ja jalgrattatee tarbeks;
- ühe uue munitsipaalaluruumi üürilepingu sõlmimisega ja ühe pikendamisega.

Sotsiaaltoetuste maksmine otsustati 18 korral.

Marko Jaeger, vallasekretär

Hajaasustuse programm tuleb taas

Taotlusvoor 2025. aastal on avatud 3. veebruarist kuni 3. aprillini.

Programmi eesmärgiks on parandada maapiirkondades elavate perede elutingimusi ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusaladel.

Toetatakse järgmisi valdkondi:

- majapidamises joogivee kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamine;
- elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimist tagava süsteemi rajamine;
- aasta ringi ligipääsetava juurdepääsutee rajamine;
- leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamine (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Programmi raames on võimalik ühe majapidamise kohta saada toetust kuni 6500 eurot, mis katab kuni 67% taotluse

abikõlblikest kuludest. Taotleja omafinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33%.

Taotleja peab olema ametlikult Luunja valla elanik alates 1. jaanuarist 2025 või varasemalt. Kõik toetuse abil tehtavad tööd tuleb lõpetada hiljemalt 31. oktoobriks 2026.

Taotlused tuleb esitada korrektselt täidetud taotlusvormil koos kõigi nõutud ja vajalike lisadega ning esitada Luunja vallavalitsusele kas digitaalselt allkirjastatuna e-posti teel aadressil vald@luunja.ee või tuues originaalallkirjadega paberdokumentid vallamaja postkasti aadressil Puiestee tn 14.

Et olla kindel oma taotluse vastavuses kehtestatud nõuetele, tutvuge kindlasti põhjalikult programmidokumendiga ja konsulteerige valla ametnikuga.

Täpsem info ja vajalikud dokumendid taotlemiseks leiate valla kodulehelt: <https://www.luunja.ee/hajaasustuse-programm>.

Lisainfo: arendusnõunik Eddy Heil, eddy.heil@luunja.ee, +372 5199 1901

Eddy Heil, arendusnõunik

2025. aasta tähtsamad muudatused sotsiaalministeeriumi valdkondades

Olulisemad riiklikud muudatused sotsiaalvaldkonnas 2025. aastal.

Abivahendid. 2025. aasta 1. septembrist saab riigipoolse soodustusega abivahendeid soetada ilma eelneva puude raskusastme või vähenenud töövõime hindamiseta. Lapsed saavad abivahendeid 90% soodustusega ja tööelised vastavalt abivahendite määruse loetelule. 2025. aasta algusest tõstetakse ka osa abivahendite riigiosalust, sh näiteks liikumisabivahendid, osaliselt inkontinentsustooted (sidemed, mähkmed) ja jalatsid.

Lastega töötavate spetsialistide hoolsuskohustus. 1. jaanuarist 2025 jõustuvad lastekaitseaduse muudatused, millega Eesti jõuab nende riikide hulka, kus lastega töötavatel spetsialistidel (nt õpetajad, tervishoiutöötajad, treenerid, huviringijuhendajad) on oma ametiülesannetest tulenevalt kõrgendatud hoolsuskohustus abivajavat last märgata ja lastekaitset temast teavitada. Abivajavast lapsest teavitamise kohustus on tegelikult igal inimesel, kes hädas olevat last märkab. Abivajavast lapsest on kõige lihtsam teavitada üleriiklikul lasteabitelefoni 116111. Et hiljem ei peaks nentima, et kõik teadsid, kuid ei teinud midagi, tasub alati nõu pidada spetsialistidega.

Pensionitõus. 2025. aastal prognoositakse pensionide kasvaks ligikaudu 5,3%. Pensionide tasakaalus hoidmiseks paljade ja hindade muutusega arvutatakse pensionid igal kevadel indekseerimise abil ümber. 1. aprilli pensionide indekseerimine peaks tõstma prognooside kohaselt keskmise vanaduspensioni 813 euronile ja rahvapensioni 391 eurole. Pensioniteadlikkuse suurendamiseks ning pensionivalikute motiveerimiseks korraldab sotsiaalministeerium 12. märtsil 2025 Pensionipäeva konverentsi.

Pensionide (ja puudetoetuste) maksimum. Kui 5. kuupäev langeb nädalavahetusele, kantakse 2025. aastal pensionid ja puudega inimese sotsiaaltoetus üle esmaspäeval või teisipäeval, mitte enam eelneval reedel. Sotsiaalkindlustusamet soovib sellega seoses kõik püsikorral-

dused ja tähtjajad üle vaadata. Tuleval aastal on selliseid kuid neli: jaanuar, aprill, juuli ja oktoober. Kõigil muudel kuudel toimub makse tavapäraselt 5. kuupäeval. Lisainfo SKA kodulehelt: Kuidas muutub pensionide maksmise kord 2025. aastal? | Sotsiaalkindlustusamet

Pensioni tulumaksuvaba piir. Alates 2025. aastast jääb pensionide tulumaksuvaba piir püsima 776 eurole kuus ehk 2025. aasta riigieelarve kärped ei mõjuta vanaduspensioni suurust ning vanaduspensioniiikka jõudnud inimese maksuvaba tulu püsib jätkuvalt kõrgem kui üldine maksuvaba tulu.

Perearstiabi Ukraina sõjapõgenikele. 1. jaanuarist 2025 osutatakse Ukraina sõjapõgenikele perearstiabi samadel alustel Eesti elanikega. See tähendab, et kõik Eestisse elama jäänud sõjapõgenikud, kes veel ei kuulu perearsti nimistusse, peavad üldarstiabi saamiseks endale perearsti leidma. Lisainfo Tervisekassa kodulehel: Ukraina sõjapõgenikud hakkavad perearstiabi saama võrdsetel alustel Eesti elanikega | Tervisekassa

Puudetoetused. Alates 2025. aasta 1. juunist tõusevad raske ja sügava puudega laste ning raske ja sügava puudega tööeliste toetused. Samuti makstakse samadele sihtgruppidele 2025. aasta I kvartalis välja ühekordne mootorsõidukimaksu mõju leevendamise toetus. Toetuste tõusu info: 2025. aastal saavad raske ja sügava puudega lapsed ning tööelised ühekordset lisatoetust, samuti tõusevad juunis nende puudetoetused | Sotsiaalministeerium

Päeva- ja nädalahoid intellektipuudega inimestele. 1. jaanuarist on mõõduka, raske või sügava intellektipuudega inimestel, kes vajavad suurt hooldust, kuid saavad osa ajast elada lähedastega koos, võimalik kuni 23 päeva kuus kasutada päeva- ja nädalahoiuteenust. Seni on olnud võimalus kasutada igapäevaelu toetamise teenust, mis on aga mõeldud vähest toetust vajavatele inimestele ja tegeleb pigem iseseisvusele suunamisega.

Retsepti-, visiidi- ja voodipäevatasud. 1. jaanuarist tõuseb ravikindlustatud isiku retsepti omaosalus ehk retseptitasu 2,5 eurolt 3,5 eurole.

Alates 1. aprillist 2025. a suureneb ambulatoorse eriarstiabi visiiditasu 5 eurolt 20 euronile ja haigla voodipäevatasu suureneb 2,5 eurolt 5 eurole. Visiiditasu ei tõuse ja on ka edaspidi 5 eurot toimetulekutoetuse saajatel, vähenenud töövõimega inimestel, alla 19-aastastel lastel, lapseootel naistel ja alla aastaste laste emadel, üle 63-aastastel, töövõimetus- või vanaduspensioni saajatel ning töötutel. Kui ambulatoorset eriarstiabi osutatakse raseduse või sünnituse tõttu, siis visiiditasu maksmist ei tohi nõuda. See tähendab, et omaosaluskoormuse muudatustel on Eesti lähtunud OECD soovitustest, et kaitsta haavatavamas olukorras inimesi.

Kui ambulatoorse eriarstiabi osutaja jätab kindlustatud inimese jälgimisele või ravile ja vaja on korduvvastuvõtte, tohib 1. aprillist visiiditasu küsida kord aastas. Samasugused õigused ja piirangud visiiditasudele hakkavad kehtima ka füsioterapeudile, kliinilisele psühholoogile ja logopeedile, kui nad osutavad teenust patsiendile pere- või eriarsti saatekirja alusel.

Tervisteenuste maksusoodustus. Tööandjad saavad 2025. aastast soovi korral tasuda maksusoodustusega töötajate hambaravi, füsioteraapia või toitumisenõustaja eest. Varem piirnes maksuerand vaid sportimise ja eraravikindlustuse paketi. Terviseprobleemide ennetamine on parim viis, kuidas tagada Eesti inimestele pikem ja tervem elu ning hoida kontrolli all ravikindlustuse kulud.

Täiendav ravimi- ja meditsiiniseadme hüvitis. 1. jaanuarist 2025 laieneb täiendava hüvitise maksmise süsteem, millele lisatakse ka meditsiiniseadmete kulud. Hüvitist saavad ravikindlustatud inimesed, kes on kalendriaasta jooksul tasunud Tervisekassa hüvitatavate ravimite ja meditsiiniseadmete soodusretseptide eest vähemalt 100 eurot vältimatut omaosalust. Lisainfo: Uuel aastal hakkab kehtima täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis | Tervisekassa

Uued raviteenused ja meditsiini-seadmed. Alates 2025. aastast on Eesti elanikkonnale kättesaadavad uued ja täiustatud ravivõimalused arstiabis. Samuti laienevad sõeluuringute siht-rühmad: rinnavähi sõeluuringusse kaasa-takse 72-aastased naised, jämesoolevähi sõeluuringusse 58-aastased ning alus-tatakse geneetilise riski põhist rinna-vähi sõeluuringut 40-aastastele. Lisaks, 1. jaanuarist lisandub 81 uut Tervisekassa poolt rahastatavat meditsiiniseadet. Lisa-info: Tervisekassa hakkab rahastama uusi raviteenuseid | Tervisekassa ja Tervise-kassa hakkab hüvitama uusi meditsiini-seadmeid | Tervisekassa

Uus rahvatervishoiu seadus. 1. sep-tembrist 2025 hakkab kehtima uus rahva-tervishoiu seadus, millega on näiteks solaariumi- ja tätoveerimisteenused luba-tud vaid täisealistele. Esmakordselt on seaduses alus sekkuda ka libameditsiini levitamisesse, et kaitsta inimesi otseselt tervisele ohtlike toodete ja teenuste eest.

Seadus annab terviseametile õiguse alustada järelevalvet ja määrata trahv, kui tehakse üleskutseid kasutada näi-teks konnamürki või MMS-i tervise hoidmise, kaitsmise või parandamise nimel. Uue seaduse alusel on ka kõi-gil teistel ministriumidel ülesanded rahvatervishoiu korraldamisel, mh tuleb erinevate otsuste kavandamisel hinnata rahvastiku tervisele avalduvat mõju ja sellega ka arvestada.

Vaimse tervise abi. KOVidel on 2025. aastast püsirahastus kodulähedaste vaimse tervise teenuste pakkumiseks. Tuleval aastal on omavalitsustele vaimse tervise teenuste jaoks ette nähtud 1,54 miljonit eurot, millega riik on loo-nud eeldused, et kõikides omavalitsustes oleks kodulähedane psühhosotsiaalne ja psühholoogiline abi oma elanikele pare-mini kättesaadav.

Õendusabi. 1. jaanuarist väheneb stat-sionaarse õendusabi omaosalus 15 prot-

sendilt kümnele ehk Tervisekassa hak-kab tasuma varasema 85% asemel 90% teenuse hinnast, mõjutades positiivselt umbes 14 000 inimest aastas, neist ena-mik vanemaealised. Õendusabis on ini-meste jaoks kõige suurem omaosalus – keskmiselt viibib inimene õendusabis 36 päeva, mille eest peab praegu maksma oma taskust üle 800 euro. Muudatuse tulemusena väheneb hind inimeste jaoks keskmiselt 240 eurot.

Üksi elava pensionäri toetus. 2025. aas-tast ei maksa riik üksi elava pensionäri toetust ööpäevaringse hooldusteenuse saajatele, sest hooldereformi tulemusel vähenes inimeste omaosalus hooldekodu koha eest tasumisel ja 200-eurone aastas korra makstav sotsiaaltoetus ei ole enam eesmärgipärane. Muudatus puudutab 2025. aastal ligikaudu 6700 inimest ja aitab riigil tuleval aastal vähendada ku-lusid 1,34 miljoni euro võrra.

Maarika Kits, sotsiaalosakonna juhataja

Projekt „Kodud tuleohutuks“ 2025

Toetuse andmise eesmärk on kohaliku omavalitsuse üksuse abil toimetulekuraskustes inimese (edaspidi abivajaja) eluruumis tuleohutust tagavate tegevuste elluviimine.

Toetus on suunatud toimetulekuraskustes lastega peredele, erivajadusega inimestele ning eakatele nende kodude tule-ohutumaks muutmiseks. Toetuse andmise tulemusena on abivajaja eluruumis paranenud tuleohutus ning vähenenud tuleõnnetusse sattumise risk.

1. Toetust antakse tegevusele, millega panustatakse otseselt toetuse andmise eesmärgi ja tulemuse saavutamisse.
2. Kõik toetuse saamise aluseks olevad tegevused peavad olema kooskõlas kehtivate õigusaktidega. Projekteerimise ja ehitamise teostajaks peab olema tööde tegija, kes on pädev vastava teenuse osutamiseks ja vastab ehitusseadustiku §-des 19–25 sätestatud nõuetele.
3. Toetatavad tegevused on:
 - 3.1. küttesüsteemi, sh pliit, ahi, kamin, korsten vms, paran-damine, lammutamine, uue ehitamine ja/või paigal-damine;
 - 3.2. korstnapühkimise teenus;
 - 3.3. eksperdi hinnang;
 - 3.4. elektrisüsteemi parandamine;
 - 3.5. elektriseadme väljavahetamine;
 - 3.6. elektraudit;
 - 3.7. gaasiseadmete parandamine ja vahetamine;
 - 3.8. sprinklersüsteemi paigaldamine;
 - 3.9. tuleohutust tagavate seadmete ja vahendite paigal-damine (nt suitsuandur, esmased tulekustutus-

vahendid (tuletekk ja tulekustuti), vingugaasiandur, temperatuuriandur, rasksüttiv sisustus, pliidiavalvur, puuetega inimeste häiresüsteemid jmt).

4. Nõuded eluruumile:

- 4.1. Eluruum on aastaringseks elamiseks sobiv elamu või korter.
- 4.2. Eluruumi omanik on abivajaja, abivajaja lähisugulane või hõimlane ning eluruum on rahvastikuregistri and-mete kohaselt abivajaja elukoht. Tegevusi eluruumis, kus abivajaja on eluruumi valdaja, toetatakse tingi-musel, et eluruumi omanik annab kirjaliku kinnituse, et abivajaja saab eluruumi kasutada vähemalt kolm aastat pärast toetatud tegevuste elluviimist.
- 4.3. Eluruum ei pea vastama käesoleva punkti 4.2 nime-tatud tingimusele, kui eluruumi paigaldatakse punktis 3.9 nimetatud seade või vahend.
- 4.4. Eluruumis on kuue kuu jooksul enne taotluse esitamist läbi viidud Päästeameti kodunõustamine.

Täpsem info Päästeameti kodulehel <https://kodutuleohutuks.ee/> koostööprojektid/142222/, seaduslik alus siseministri määrus <https://www.riigiteataja.ee/akt/125092024004>.

Kui te kuulute loetletud tingimustele vastavasse sihtrühma ja soovite projektis osaleda, siis andke palun endast teada hiljemalt 24.01.2025 Luunja valla sotsiaalosakonda telefonil 5346 6169 või kirjutage vald@luunja.ee.

Maarika Kits, sotsiaalosakonna juhataja

Planeeringuteated

Luunja alevikus Pargi tn 13 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu kehtestamine

Luunja vallavalitsus kehtestas 08.01.2025 korraldusega nr 2-4/6 Luunja alevikus Pargi tn 13 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu (Auland OÜ töö nr 202403).

Planeeringuala pindala on ligikaudu 1,06 ha ning see hõlmab Luunja alevikus Pargi tn 13 (katastritunnus 43201:001:1573), osaliselt Pargi tn 14 (katastritunnus 43202:004:0015) ja osaliselt 22251 Põvatu-Luunja tee L1 (katastritunnus 43201:001:1409) maaüksust. Detailplaneeringu eesmärk on Pargi tn 13 maaüksuse maakasutuse sihtotstarbe muutmine ja ehitusõiguse määramine kaubandushoone püstitamiseks. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele. Planeeringualal kehtiv detailplaneering puudub.

Detailplaneeringuga moodustatakse üks ärimaa sihtotstarbeline (positsioon nr 1), üks maatulundusmaa siht-

otstarbeline (positsioon nr 2) ja üks transpordimaa sihtotstarbeline (positsioon nr 3) krunt. Ehitusõigus ärimaa krundil: hoonete suurim lubatud arv maa-alal üks, hoonete suurim lubatud ehitisealune pind 820 m², põhihoone maksimaalne lubatud kõrgus kuni 10 m, abihoonel kuni 5 m. Hoonete püstitamisel tuleb kasutada kaasaegseid ja kvaliteetseid viimistlusmaterjale (krohv, puit, puhasvuukmüüristus, klaas). Hoonete katusekalle 25–35 kraadi, väiksemahulistel abihoonetel lubatud 5–40 kraadi. Parkimine lahendatakse krundisisesele. Kruntide joogi- ja reovesi lahendatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaudu. Transpordimaa kruntidele ehitusõigust ei määrata, krunt võõrandatakse tasuta Luunja vallale.

Kõnealune detailplaneering on kooskõlas kehtiva Luunja valla üldplaneeringuga ehk detailplaneering ei sisalda üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut. Planeeringuga kaasnevatest mõjudest on võimalik lugeda detailplaneeringu seletuskirja peatükist 5.11. „Keskkonnatingimuste seadmine ja planeeringu elluviimisega kaasnevad mõjud“.

Kehtestatud detailplaneeringuga on

võimalik tutvuda digitaalselt planeeringute andmekogus.

Pilka külas Allika maaüksuse detailplaneeringu algatamine

Luunja vallavolikogu otsustas 18.12.2024 otsusega nr 1-3/35 algatada Pilka külas Allika maaüksuse detailplaneeringu (planID 127253). Planeeringuala hõlmab Pilka külas Allika (katastritunnus 43201:002:0381) maaüksust. Planeeringuala pindala on ligikaudu 1,6 ha. Planeeringu eesmärk on Allika maaüksuse jagamine ja ehitusõiguse määramine elamuehituse (üksik-elamu ja abihooned) eesmärgil. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele. Detailplaneeringu algatamine ei ole vastuolus Luunja valla üldplaneeringuga. Detailplaneeringut algatades uuringute ja analüüside tegemise vajadus puudub. Otsuse ja otsuse lisaga (sh planeeringuala piir) on võimalik tutvuda digitaalselt Luunja valla dokumendiregistris.

Enelin Alter, planeeringute nõunik

Lohkva lasteaial on uus juht

Alates jaanuarist täidab ajutiselt Lohkva lasteaia direktori kohuseid Öilme Saks

Ta on lõpetanud Tartu Ülikoolis eripedagoogika eriala, lisaks omandanud põhikooli matemaatika- ja muusikaõpetaja ning koolikorralduse erialad. Töötanud õpetaja ja eripedagoogina ning mitme haridusasutuse juhina Tartus. Saanud mitmeid tunnustusi, sh Tartu aasta õppeasutuse juht.

Öilme ise on enda kohta öelnud järgmist:

Olen kogu oma elu töötanud hariduse valdkonnas, nii üldhariduse kui ministeeriumi tasandil.

Mulle meeldib lastega ja laste nimel töötada. Minu jaoks on iga laps unikaalne ja iga lapsel on õigus kvaliteetsele haridusele, mis vastab tema võimetele. Pean oluliseks iga lapse ning kõikide töötajate heaolu ja arengut toetava kasvukeskkonna loomist ja hoidmist, mis ühteaegu seisab nii väärt hariduse kui väärtushariduse eest. Tean, et hea haridus sünnib koostöö, eeskuj, usalduslike suhete kaudu. Õppimisele ja õpetamisele saab pühenduda vaid siis, kui tunne end turvaliselt ja väärtustatuna. Olen koostöise õpetamise usku ning usun, et kui lapse ümber toimetavad täiskasvanud teevad seda koostöiselt, saab tulemus olla vaid hea või väga hea.

Vabal ajal laulan Tartu Peetri koguduse segakooris. Kultuurihuvi on ka laiemalt muusika ja teatri vastu. Olenevalt aastaajast käin võimalusel suusatamas, rattaga sõitmas või ujumas. Need hobid tasakaalustavad vaimset pinget, mis tööga tahes-tahtmata kaasas käib. Püüan panustada iseendasse, et säilitada elurõõmu ja uudishimu maailmas toimuva vastu.

Soovime Öilmele edu uues ametis!

Kodu Uudised

Muudatused maakonnaliinidel alates 01.02.2025

Peatuste muudatused:

- Pilka külas Luunja vallas on bussipeatused nüüd mõlemal teepoolel ja bussid ei pööra Pilkas enam ümber. Koikide liinide Pilka peatuse läbimisajad jäävad samaks.
- Rõõmu tee peatus on lisatud liinile 810 (väljub Tartust teisipäeval ja neljapäeval kell 13.35, Rõõmu teelt 13.57 ja saabub tagasi Tartusse kell 14.30).

Liinimuudatused:

Liinil 817 Tartu – Sahkapuu – Kavastu – Luunja kool – Tartu (E, K, R kell 13.15) muutuvad peatuste läbimisajad kuni 3 minuti võrra hilisemaks liinilõigul Poksi (13.50) – Kavastu (13.55) – Sirgu (14.04) – Keldri (14.06).

Lähem info Tartumaa Ühistranspordikeskuse kodulehel transport.tartumaa.ee ja sõiduplaaniportaalis www.peatus.ee.

Luunja Keskool

260

Kallid Luunja kooli endised õpilased,
õpetajad ja töötajad!

**Kutsume teid 12. aprillil kell 17.00
Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuses
algavale pidulikule kontserdile ja
kell 21.00 järgnevale juubeliteole
koos ansambliga Trio Comodo.**

Registreeri oma osalemine, täites vormi
kodulehel või QR-koodiga.

Ülekanne palun teha Luunja Vallavalitsuse kontole.
Saaja: Luunja Vallavalitsus
Kontonumber: EE982200001120133283
Selgitus: Vilistlaspidu, osaleja nimi ning lõpetamise aasta

PILETID
jaanuar-veebruar
35 eurot
märts-aprill
40 eurot

Täiendav info Luunja Keskkooli kodulehelt
www.luunja.edu.ee

Näitus „Kapist välja – riided ihu ja ilma vahel“

20.–31.01 on Luunja keskkooli fuajees ja lugemissaalis võimalik vaadata Tartu loodusmaja rändnäitust „Kapist välja – riided ihu ja ilma vahel“, mis aitab aru saada meie rõivaste keskkonnamõjudest.

Riided meie seljas on üks kõige igapäevasemaid asju – täitsa hea on teada, millest on tehtud meie riided, kuidas eri materjale toodetakse, milline on nende mõju keskkonnale ja millised on meie valikud. Just seetõttu ongi näituse teemadeks eri materjalide päritolu, ajalugu, omadused, kasutusvõimalused, tootmise ja arendamise tehnoloogiad, samuti nende keskkonnamõjud.

Miks saab viltida lambavilla, aga mitte koeravilla?

Kuidas töötab Gore-Tex materjal?

Miks tuleb õues kuivanud pesule juurde eriline meeldiv lõhn?

Milliseid riideid tehakse puidust ja milliseid plastpudelitest?

Miks linsed kangad vajavad sirgeks triikimiseks kõrgemat kuumust kui siid?

Mida jutustavad sildid meie rõivastel?

Kes leiutas takjakinnise ja kuidas ta selleni jõudis?

Neile ja veel paljudele küsimustele leiab vastuse näituselt, mida saab külastada Luunja koolis kuni jaanuari lõpuni. Rohkem infot näituse sisu ja võimaluste kohta leiab Tartu loodusmaja kodulehelt <https://www.tartuloodusmaja.ee/naitus-kapist-valja/>.

Heli Erik, Luunja keskkooli infojuht

Kui fuajees olevate stendide infotulv üle pea kasvab, leiab vaheldust lugemissaalis, kus saab erinevaid materjale käega katsuda, uurida kust need pärit on ja kuidas neid valmistatakse. Foto: Toomas Liivamägi

Esimese poolaasta lõpetuseks

Üle-eestiline õuesõppenädal „Sügis kutsub taas õue õppima!“ toimus 04.–08.11.2024. Liikuma kutsuma koolina võttis ka Luunja keskkool sellest osa. Üheskoos koguti õuetundide läbiviimise kogemusi, jagati neid oma kolleegide, aga ka teiste koolidega. Õpetajad käisid õpilastega rohkem õues. Õpetajate eestvedamisel tegid õpilased parklas ülevaate

õpetajate automarkidest ja -numbritest, mõõtsid taimekastide ruumala ning pidasid aardejahti.

08.11.2024 õhtul kutsusime Luunja keskkooli õpilased koos isadega isadepäevale pühendatud laternamatkale Ema-jõe-Suursoo keskusesse. Põneval laternamatkal tuli meeskondadel otsida üles tee

peale peidetud Luunja vallaga seotud küsimused ning leida nendele üheskoos õiged vastused. Peale laternamatka grilliti vorstikesi, leiba ja vahukomme ning joodi kuuma teed. Matkajuht Maarja Ülperi eestvedamisel tuletati meelde ja mängiti vanu rahvamänge ning tunnustati edukamaid laternamatka meeskondi.

11. klassi koolitus „Ohutu valik“ toimus 12.11.2024. Koolitusel käsitleti järgmiseid teemasid: noor juht ja kaassõitja, alkoholi- ja narkojoobes sõiduki juhtimisega ja joobes juhi autos kaassõitmisega seonduvad riskid, suurima lubatud sõidukiiruse ületamise ning liikluskeskonnale mittevastava sõidukiiruse valikuga seonduvad ohud, grupikäitumise mõjud/ohud, sekkumisjulgus ning kaaslaste võimalused riskeerivat käitumist ära hoida ning juhtimisõiguseta sõiduki juhtimisega kaasnevad õiguslikud tagajärjed ja riskid. Koolitus oli õpilastele väga kasulik ja silmaringi avardav.

22.11.2024 osalesid Luunja keskkooli esindajad Tartu rakenduslikus kolledžis toimunud heaolu inspiratsioonipäeval, mis oli suunatud just haridusasutustele. Päeva fookuses oli meie laste ja noorte ning personali heaolu – kooli-, lapsepõlve- ja töörõõm. Lisaks erinevate haridusasutuste kogemuslugudele korraldasid Luunja keskkooli 9.b klassi õpilane

Luunja keskkooli esindus haridusasutuste inspiratsioonipäeval – õppimis- ja tööõõm said vunki juurde. Foto: erakogu

3.a klassi etteaste algklasside jõulupeol

Kenert Piks ja 9.c klassi õpilane Meribell Pihlak liikumispause. Päev oli inspireeriv ja töörõõmu tekitav.

Algklasside kuu raames toimus 1.–4. klasside õpilastele 28.11.2024 traditsiooniline ronimisvõistlus. Õpilased olid võistluseks palju harjutanud ning konkurents oli tihe. Esikoha saavutas 3.a klassi meeskond, teine koht kuulus 4.a klassile ning kolmandale kohale tuli 1.c klass. Kõik osalejad olid väga tublid ning neid tunnustati meenega.

Tartumaa omavalitsuste liit koostöös Tartu ärinõuandla, Töötukassa Tartumaa osakonna ja Elva gümnaasiumiga kutsus 8.–9. klassi õpilasi 29.11.2024 karjääripäevale „Kuidas kujundada oma unistuste karjääri?“. Karjääripäeval kuulsid Luunja keskkooli 9. klasside õpilased noorte inspireerivaid kogemuslugusid osalemisest vabatahtlike programmis ja sellest, kuidas see kogemus võib edaspidises karjääris olulist rolli mängida. Kohalik ettevõtja jagas kogemusi, kuidas on võimalik end vajalike teadmiste ja oskustega varustada. Lisaks toimusid põnevad töötoad – „Karjäärikujundamine“ ja „Tuleviku-kindel – õpime õnnestuma muutlikus maailmas“.

Kiire detsembrikuu jõulutralli keskel toimus Luunja keskkoolis 17.12.2024 jõululaat. Laadal osalesid nii 11. klasside õpilasfirmad kui teised käsitööhuvilised noored. Laadal müüdi näiteks küünlaid, ehteid, kaarte, karpe ja mobiilihoidikuid.

5.–12. klasside jõuluaja *Playback Show* leidis aset 18.12.2024 Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuses. Omanäoliste ette-

astete vahel mängiti ja võisteldi, tantsiti ja söödi. Tihedas konkurents saavutas esikoha 9.c klass, teist ja kolmandat kohta jäid jagama 10. klass ja 6.b klass. Esikolmikut tunnustati aktiivsete liikumistegevustega.

Esimese poolaasta viimaseks ürituseks oli algklasside jõulupidu 20.12.2024 Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuses. Jõulu-

peol esineti jõuluvanale klasside kaupa. 2.–4. klass lunastas jõuluvana käest oma klassi võtme, kus ootas neid ees kingikott. 1. klassi õpilased said kõik jõuluvanaga pilti teha ja oma pakid kohe kultuurimajas kätte. Üheskoos mängiti mängu ja tunti rõõmu jõulude üle.

Teli Taimre
Luunja keskkooli huvijuht

Õpilasfirma SWAT müümas käepaelu kooli jõululaadal. Fotod: Teli Taimre

Luunja keskkooli eelkooli 2025/2026. õppeaasta info

Ootame kõiki septembris 2025 esimesse klassi tulevaid õpilasi Luunja keskkooli eelkooli.

Eelkooli eesmärgiks on tutvuda koolimaja, klassiruumi ja tulevaste õpetajatega, kohaneda koolielu ja -keskkonnaga ning saada esmased positiivsed õpikogemused.

Õppetöö toimub Luunja keskkoolis ajavahemikus 29. jaanuar – 16. aprill kolmapäeviti kell 16.30–17.45. Koolivaheajal õppetööd ei toimu.

Eelkooli õpetajateks on klassiõpetajad Aule Sepp ja Laura Loorius.

Lapsel palume kaasa võtta:

- vahetusjalanõud,
- pinali koos järgmiste vahenditega: harilik pliiats, värvilised pliiatsid, teritaja, pulgaliim, käärid.

Eelkoolis käimiseks on vajalik laps eelnevalt registreerida. Kes veel seda pole jõudnud teha, palun kirjutage meile.

Info: kaie.kink@luunja.edu.ee

Luunja keskkool

Aken maailma

Ühele Pipi või Pille-Riin, teisele koera-tüdruk Lotte või karupoeg Puhh ja kõigile meile 1962. aastast alates ajatu eesti klassika – Sipsik. Enne hambaarsti juurde minekut on ilmselt mitu põlvkonda lapsi norra lasteraamatu tegelaste Sööbiku ja Pisiku tegemisi jälginud. Ja kui veidi

vesisel karjamaal varbad märjaks saavad, püüame ikka mättalt mättale hüpata, teades, et need pikajuukselised tegelased on ju pokud. Ilmselt juba mõistsite, millest seekordne kirjatükk pajatab – raamatutest. Jaanuari lõpus algab eesti raamatu aasta, Midrimaa lasteaed aga valis sõber

raamatu 2024.–25. õppeaasta teemaks.

Meie lasteaial on ka oma raamat. Viis aastat tagasi valmis meie suurte ja väikeste midride, lapsevanemate, Luunja keskkooli õpilaste koostöös raamat „Väärtusjutud“, mis midriloomade juhtumiste kaudu viib lasteni väärtussõnade mõtte. Tõsi, et selle viie aasta jooksul on suur hulk lapsi jõudnud lasteaiast kooli, kuid meie väärtused on püsivad ning igapäevategevuste kaudu kujundame neid teadlikult. Tolle aja 7-rühmaline lasteaed on praeguseks kasvanud kolme rühma võrra. Endiselt peame oluliseks hoolivust ja rõõmsameelsust, väärtustame tervist ning keskkonnahoidu, ärgitame suhtlusjulgust, avastus- ja õpihimulisust.

2025. aasta algas Midrimaal traditsioonilise looduse- ja tervisenädalaga, seekord oli teemaks raamatud ning nende kaudu väärtushoiakute kujundamine. Viiel hommikul lavastasid meie rühmad lasteaias saalis lugusid „Väärtusjuttude“ raamatust. Soe tunne oli südames, kui saalitäis suuri ja väikseid rõkkas koos kuulamise-vaatamise rõõmust.

2023. aasta sügisel, kui naasime oma armsasse renoveeritud lasteaeda,

Midrimaa väärtusraamat elab lavastusmängudes

Midrijätkude väärtusraamatu lavastus

kutsusime õpetajatele lugusid pajatama muusiku ja jutuvestja Polina Tšerkassova, nüüd alustas ta meie lastele loodusenädalat. Südamlikest lugudest ja helisevatest muusikapaladest pudenesid tarkuseivad, põnevad pillid kõitsid laste tähelepanu.

Nädal ise aga kulges avatud lasteaia põhimõttel. Tegutses 11 raamatuteemalist töötuba. Suuremad, 4–7aastased lapsed, said ise valida, kas toimetada koos Pipi, Sipsiku, naksitrallide või Sööbiku ja Pisikuga, pisemad liikusid kogu rühmaga väikse roostikukaru, Nublu, kolme karu ja Lotte töötubades. Haridustehnoloog koos keskkonna maskoti Kasti-Katiga askeldasid pokude digitöötoas, lisaks tegutsesid tugispetsialistide ning muusikatuba. Seega kogunesid rühma-ruumidesse lapsed erinevatest rühmadest. Lastel oli ise võimalus otsustada, mida valida, millest loobuda, nad said kogemuse võõramas keskkonnas koos teiste lastega mängida-õppida. Nõnda kasvasid otsustus- ja kohanemisvõime, iseseisvus, arenes vastutus – kõiki neid oskusi vajavad nad tulevikus täiskasvanute maailmas. Aga kellele ei meeldiks koos Pipiga mängulaevaga merel seilata, kepratsuga kablutada, naksitrall Muhvi moodi kirja kirjutada või võlupiimaga, digivahenditega toiduaineid sorteerida, valides neid, mis Sööbikule ja Pisikule ei meeldiks, või uurida, millest siis ikkagi Sipsik tehtud on? Kasti-Katiga tehti katse ja arutleti, kuidas tunnevad end pokud, kelle elukeskkond on inimese soovil muudetud, salvestatava pesulõksu abil aga liiguti iseseisvalt koridorides ning otsiti pokuraamatuid. 2–4aastastele lastele meeldis väga Lotte moodi imemasinat ehk õunakoorigat vändata, kolme karu kausikestest süüa, Nublule tuletõrjeautot ehitada ja veest sõelaga mängujõekarpe püüda. Sisutihe ja põnev nädal lõppes õuealal ühiste liikumismängudega. Lisaks osalesid meie koolieelikud ka Tähtvere spordipargis Limpa suusakoolis.

Raamat on aken maailma! Kes loeb, see teab! Järgepidevalt täieneb Midrimaa selle õppeaasta nüüdisaegne variant raamatust – digiraamat meie tegemistest. Selle uusi osasid saab jälgida meie Facebooki lehelt.

Lia Raat
Luunja lasteaed Midrimaa
õppejuht

Sööbik ja Pisik tahavad lastega sõbraks saada

Lotte töötoas sai ka lumega mängida. Fotod: Lia Raat

Pipi keerab elu pea peale (või siis laua alla). Foto: midrikiisud

Kunst ja tehnoloogia käsikäes: Dronootika Erahuvikooli lapsed särasid digikunsti konkursil

Dronootika Erahuvikooli maaliringi lapsed on taas näidanud, kui kaugele ulatuvad nende loovus ja pühendumus. Sel korral osalesime maaliringi noortega ProgeTiigri digikunsti konkursil „Loovuse algoritm“.

Kokku laekus 393 õpilase põnevaid kunstiteoseid!

Maaliringi noored kunstnikud ei näidanud mitte ainult oma andekust, vaid ka suutlikkust rakendada tänapäeva tehnoloogiat loomingulistes väljendustes. Eriti uhkeks teeb mind juhendajana see, et kõik meie ringis osalenud lapsed pälvisid ProgeTiigri tänukirja, mis peegeldab nende suurt töökust ja panust.

Laste saavutused – inspireeriv ja õpetlik

ProgeTiigri digikunsti konkurss on tuntud selle poolest, et pakub noortele võimaluse ühendada kunsti ja tehnoloogia maailma. Meie õpilased lähenesid ülesannetele loovalt ja originaalselt, kasutades nii traditsioonilisi kunstioskusi kui ka digitaalseid tööriistu, mida nad on õppinud tundma meie maaliringis.

Olen juhendajana siiralt rõõmus ja uhke, et meie noored kunstnikud on nii pühendunud ja loomingulised. Nende tööde kõrge tase ja ainulaadne käekiri näitasid, et kunst ja tehnoloogia võivad edukalt koos eksisteerida ja täiendada teineteist viisil, mis inspireerib nii loojaid kui ka vaatajaid.

Üheskoos edasi loovuse teel

Dronootika Erahuvikooli maaliringis kohtuvad loovus ja tehnoloogia ning ma olen veendunud, et meie lapsed liiguvad selles suunas, mis avab neile veelgi uusi võimalusi. Tänukirjad ja tunnustus on

küll toredad, kuid veelgi olulisem on see, et lapsed ise tunnevad rõõmu loomisest ja avastamisest.

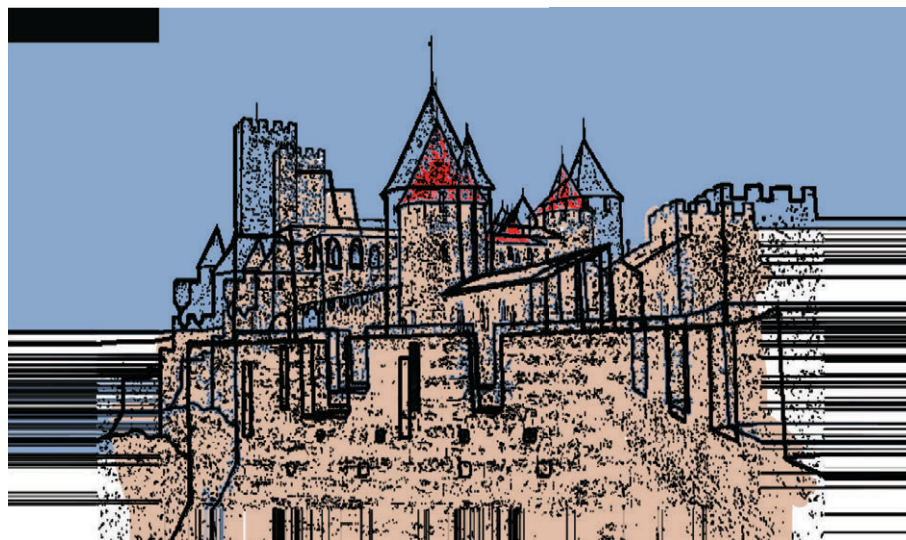
Jään elevusega ootama järgmisi projekte ja konkursse, kus saame ühiselt oma loovust ja oskusi proovile panna. Usun, et

Dronootika Erahuvikooli lapsed jätkavad säramist ja inspireerivad ka teisi loovaid noori üle Eesti.

Malve Kuustemäe, juhendaja

Mia-Leanore Reimo teos

Maria Abidine teos

Luunja Lasteaia Midrimaa logopeed Kristel Lempu ootab kõiki Luunja valla lapsi alates beebieast kuni koolini tasuta nõustamisele. Teen ka eratunde lugema õppijatele.

Täpsem info aadressil kristel.lempu@gmail.com või Luunja lasteaiast.

Noortekeskused tähistasid ühiselt ja rõõmsalt jõule

Läinud jõulud tõid seekord ühiseks tähistamiseks kokku Luunja ja Lohkva noortekeskuste noored. Mängiti erinevaid seltskonnamänge, mille käigus

veel üksteisele võõramad lapsed omavahel tuttavaks said. Kaetud oli jõululaud, mida igaüks oma tempos külastada sai. Siis aga lõppesid välguna selgest taevast

jutusädin ja jõulumadin, sest kohale oli jõudnud jõuluvana. Iga laps sai taadile jutuvestjaks olla, muresid kurta või soove avaldada ning lunastada tuli kommipakk. Esineti nii üksi, kaks kui ka rühmadena. Eraldi astusid lavale esinema laulutüdrukud Lohkvast, Luunja tantsuringide tüdrukud ja bändiruumi poisid, kes saalis viibijatel südame rõõmsaks tegid ja näo naerule manasid.

Peo kulminatsiooniks osutuks Siim Koppeli djembe trummide õpituba, mis kujunes ühiseks ja hoogsaks trummi-kooriks.

Selline suurem, ühine jõulupidu oli kahe Luunja valla koostööd tegeva noortekeskuse vahel maha pidada esimene kord, aga kindlasti mitte viimane, kuna võib rahumeeli tõdeda, et ettevõtmine õnnestus suurepäraselt, pakkudes kõikidele asjaosalistele toredaid mälestusi veel pikaks ajaks.

Pärt Kalmus

Luunja noortekeskuse noorsootöötaja

Djembe trummi õpituba rõõmustas Luunja valla noortekeskuste jõulupeolisi väga!

Hetk Luunja valla noortekeskuste jõulupeolt Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuses. Fotod: Margus Ainsalu

500 aastat eesti raamatut ja kirjakeelt

2025. aastal möödub 500 aastat esimese eestikeelse raamatu ilmunisest ning nõnda toimub alates eesti kirjanduse päevast, 30. jaanuarist 2025 kuni emakeelepäevani, 14. märtsini 2026 eesti raamatu aasta, mille jooksul tähistatakse mitmesuguste näituste, sündmuste ja muude ettevõtmistega eestikeelse raamatu ning eesti kirja-keele suurt sünnipäeva. Eesti raamatu aasta patroon on president Alar Karis.

Eesti raamatu aasta ajaloost

Varem on tähistatud üleriigiliselt kolme suuremat eesti raamatu aastat. Esimene neist toimus 1935. aastal, tol ajal esimeseks eestikeelseks raamatuks arvatud Wanradti ja Koelli katekismuse ilmumise 400. aastapäevana. Seejärel, 1958. aas-

tal avastati veelgi varasema eestikeelse trükise olemasolu aastast 1525. Ootamatust avastusest, mis eestikeelse raamatu ajalugu kümne aasta võrra pikendas, saadi teada 1958. aastal, mil Saksamaal ilmus kirikuloolase Wilhelm Jannaschi põhjalik uurimus Lübecki reformatsiooni ajaloost. Jannasch kasutas rikkaliku allikmaterjali hulgas ka Lübecki toomdekaani Johannes Brandesi peetud ladinakeelset toomkapiitli protokolliraamatut. Seda raamatut, mida sobib sissekannete laadi poolest ka päevaraamatuks pidada ja nimetada, olid ajaloolased varemgi kasutanud, kuid osaliselt, sest köide on niiskusest kahjustatud ja Brandesi käekiri on raskesti loetav. Päevaraamatu täielik läbitöötamine W. Jannaschi poolt tõi

välja teated senitundmatute liivi-, läti- ja eestikeelsete trükiste kohta 1525. aastast. Meie vanema kultuuriloo jaoks lausa sensatsioonilist avastust käsitles seejärel lähemalt Paul Johansen, kes enne sõda Tallinna linnaarhiivis töötades oli 1927. aastal avastanud teated ka senivanima eestikeelse trükitud raamatu – Wanradti-Koelli 1535. aasta katekismuse kohta.

Info koondatud allikast
www.raamatuaasta.ee.

*Kairit Alver, Luunja valla
keskraamatukogu direktor*

Raamatuaastal valla raamatukogudes

JAANUAR

22. jaanuaril kell 17.00 Kavastu raamatukogus kohtumine
Märt Treieriga

27. jaanuaril Lohkva raamatukogus
kell 16.35–17.20 Robootika ja lego huviringi I rühm;
kell 17.30–18.15 Robootika ja lego huviringi II rühm.
Mängides tuleviku tegijaks! Huviringi korraldab Dronootika Erahuvikool. Lisainfo jaoks kirjuta info@dronootika.ee või helista tel 5392 4580.

24. jaanuaril kell 18.00–19.30 Lohkva raamatukogus akvarellidega maalimise õhtu
Juhendaja Malve Kuustemäe, MTÜ Hazelnut. Lisainfo jaoks kirjuta lohkva.raamatukogu@luunja.ee või helista tel 5422 0522.

30. jaanuaril eesti raamatu aasta avamine Luunja valla raamatukogudes:
eesti raamatu aasta auks „Tähestikumängu“ väljakuulutamise; liikumismäng. Kultuurimaja/raamatukogud

31. jaanuaril kell 18.00–19.30 Lohkva raamatukogus akvarellidega maalimise õhtu
Juhendaja Malve Kuustemäe, MTÜ Hazelnut. Lisainfo jaoks kirjuta lohkva.raamatukogu@luunja.ee või helista tel 5422 0522.

VEEBRUAR

Veebruar on armastuse kuu

1. veebruaril kell 15–16 Lohkva raamatukogus RamsiK
Raamatud sõprusest ja armastusest. Ettelugemine. Meisterdamine.

3. veebruaril Lohkva raamatukogus

kell 16.35–17.20 Robootika ja lego huviringi I rühm;
kell 17.30–18.15 Robootika ja lego huviringi II rühm.
Mängides tuleviku tegijaks! Huviringi korraldab Dronootika Erahuvikool. Lisainfo jaoks kirjuta info@dronootika.ee või helista tel 5392 4580.

3. veebruaril kell 18.00 Luunja raamatukogus mälumäng

6. veebruaril kell 12.00 Luunja raamatukogus eatute klubi jututund

7. veebruaril kell 18.00–19.30 Lohkva raamatukogus mandala maalimise õhtu

Juhendaja Malve Kuustemäe, MTÜ Hazelnut. Lisainfo jaoks kirjuta lohkva.raamatukogu@luunja.ee või helista tel 5422 0522.

10. veebruaril Lohkva raamatukogus

kell 16.35–17.20 Robootika ja lego huviringi I rühm;
kell 17.30–18.15 Robootika ja lego huviringi II rühm.
Mängides tuleviku tegijaks! Huviringi korraldab Dronootika Erahuvikool. Lisainfo jaoks kirjuta info@dronootika.ee või helista tel 5392 4580.

10. veebruaril kell 18.00 Luunja raamatukogus reisimuljete õhtu

**11. veebruaril kell 16.30 Luunja raamatukogus kirjan-
dusklubi**

14. veebruaril kell 18.00–19.30 Lohkva raamatukogus mandala maalimise õhtu

Juhendaja Malve Kuustemäe, MTÜ Hazelnut. Lisainfo jaoks kirjuta lohkva.raamatukogu@luunja.ee või helista tel 5422 0522.

Jälgi meie raamatukogude tegemisi ka Facebookis ja kodulehel <https://luunjaraamatukogud.ee/>.

Kalaentusiast Nils Ratt usub Emajõkke ja loodusturismi

Nils Ratt on Luunja valla üks suuremaid kalapüügi entusiaste – veab Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse igapäevapäevast kalastusringi, koolitab täiskasvanud kalahuvilisi Emajõeest parimal moel saaki kätte saama, toimetab Humala Kalabaasi ja selle „laevastikuga“ ning räägib lakkamatult sellest, kuidas Emajõe-äärne turismivõrk tuleb korralikult tööle saada. Räägime Nilsiga tema töödest, tegemistest ja unistustest.

Nils, sa oled Luunjas elanud nüüd 12 aastat. Mis sind siia tõi ja miks sa siia jäid?

Kunagi ammu otsustasin, et kui olen vana mees, siis tahan elada suure jõe ääres, kus mul oleks väike maja ja purre, kust saaks püüda kala. 2010. aastal sõitsin mööda Ahja jõge Emajõe-Suursood avastama ja mulle hakkas see piirkond väga meeldima. Seda enam, et juba pubekana käisin siin kandis kalal – sain Mäksal, vaid kilomeeter oma tänasest kodust, oma elu esimese angerja.

Tahtsin jõe äärde elama, ootas kaks aastat õiget kohta ja lõpuks ta mu Emajõe ääres leidis. Algul oli siin küll vaid võsa, aga energeetiliselt tundsin, et see on nii õige koht. Esialgu meeldis loodus, Emajõgi ja linnalähedane maapiirkond, Luunja hakkas alles hiljem meeldima.

Sul pole siin vaid kodu, aga ka Humala Kalabaas. Mis lugu sellega on?

Minu esimene mälestus kalastamisest on mul koos vennaga Põlva lähistelt, kui olin vaid nelja-aastane. Pärast seda käisin terve lapsepõlve kalal. Täiskasvanuna sain aru, et kalastamise käigus mulle meeldib olla looduses, looduse jälgimine ja meditatsioon, mis sellega seondub. Samuti meeldib mulle avastada, kuidas kala käitub, kuidas, miks, millal ja mida võtab – huvitav on uusi seoseid leida ja pidevalt taibata, kuidas mingi asi looduses töötab. Ja samas, kui juba ise kindlalt mingi asja kohta tean, miks just siin kala näkkab või kes siin elab, siis pole enam põnev ja lähen uusi kohti avastama. Emajões on iga 100 meetrit täiesti uus koht.

Kuidas Humala Kalabaas tekkis?

Kuna mulle siinne piirkond ja keskkond väga meeldisid, siis oli kohe selge, et see ongi mu kodu – ei pea kuhugi minema,

olen alati juba kohal. Töö tõttu olin kaks kuud välismaal ja kuu kodus, siin olles seiklesin mööda sood, jõge ja hakkasin enda jaoks kodu nimetama kalabaasiks. Et krundi nimi on Humala, siis kaks asja kokku tegidki Humala Kalabaasi.

Algul tegin kõike vaid endale ja loodetavale tulevasele lapsele, kuid kui sõbrad hakkasid küsima, et palju kalastamine maksab jne, siis sealt arenes 2015. aastal välja oma ettevõtte. Mõne aja pärast oli lapse tõttu vaja teha otsus, et kuidas edasi. Otsustasin võtta kalabaasi tegevusi tõsiselt ja lootsin, et kui asjad õnnestuvad, siis elatan end selle teenustest ära.

Samas on see kõik olnud paras katsetamiste rada, ma polnud ju kunagi varem ettevõtja olnud. Kui ikka aru ei saa, siis uurin, käin kursustel, osalen ühingute töös – otsin asju, mida sobitada oma tegevusse, kasvõi erinevaid ideesid.

Milline näeb välja sinu tavaline tööpäev Humala Kalabaasis?

Päev kalabaasis sõltub täiesti loodusest ja ilmast ehk teen seda, mida saab teha parasjagu. Näiteks kui on tarvis remondida paati, pean ootama, et ilm oleks 19 kraadi juures, sest sel temperatuuril materjalid reageerivad õigesti. Samuti sõltub ilmast, missugune kala võtab, kas üldse jõeale saab, kas inimesel on jões midagi teha ning kas on mugav parasjagu kalale minna. Ehk siis tegelen nende asjadega, mis võivad just praegu sisse tuua – pean oma tegevustes olema hästi paindlik. Pean olema aktiivselt passiivne, et olla reaktiivne ning pöörata iga olukord kas kasuks või õppetunniks.

Mis sind kalapüügi juures kõige rohkem paelub? Kas on mõni mälestus, mis on eriti südamelähedane?

Purjetajad ütlevad, et tähtis pole sihtkoht, vaid teekond sinna. Minuga on

Nils linaskiga, kelle püüdis meie esimese vestluse ajal otse Luunja aleviku jõekaldalt. Foto: Maarja Ülper

samuti – teen asju, mille tegemine mulle meeldib. Selline lähenemine toob mulle neid inimesi, kes peavad oluliseks samasid väärtuseid – jagame kalabaasi külastajatega sarnast maailmapilti ning kokkuvõttes saan elada selles energias, mis mulle meeldib.

Kõige enam vaimustab mind aga see, kui minu tegevuse tagajärjel tekib teistes inimestes rahulolu, näiteks mingi laps killkab jõe peal, kui saab esimese kala. Või kui inimene siia kohale jõudes silmanähtavalt lõõgastub. Ükskord püüdis üks laps koos isaga parvemajas kala ja kui isa küsis, et kas laps tuttu ei taha, siis piiga vastas, et ei saa ju, sest liiga põnev on, kuid samas jäi väsimusest kahe minuti pärast magama. On olnud lapsi, kelle sünnipäevasoov on tulla jälle Humala Kalabaasi.

Alles sel suvel oli mul neli šotlast paadiga Praagat ja Kalli järve avastamas, nägime matkal kotkast, põtra, haigrut. Kalli järvel näitasin neile aga koprapesa ja ütlesin, et hilissügisel on veelgi lähedam, sest pesa on suurem. Neid ei üllatanud aga enim ei põdrad ega kotkad, vaid just koprapesa, mis meil nii tavaline, sest just see kopra puudelangatamine ja pesaehitamine olid nende jaoks midagi erilist.

On tore üllatuda, mis teisele inimesele tore on, sellest õpib palju.

Missugused on su tulevikuplaanid?

Minu siht on teha edasi seda, mis mulle meeldib. Ma ei taha oma tegevusi liiga suureks ajada, sest mulle meeldib pak-kuda kvaliteeti. Keskendun enda nišile, kvaliteedile ning kui vajalik ja võimalik, siis edaspidi mingid tegevused ostan sisse või delegeerin.

Minu tegevus peab kindlasti astuma ühte sammu ökoturismiga, sest selle põhimõtetest lähtumine ei sega kohaliku elukeskkonda, vaid loob väär-tuseid juurde. On oluline mõista, et turism toidab ka paljusid kõrvalolevaid sektoreid, näiteks kalaturism on Eestis alaarendatud ja sellega kaasneva käibe mastaape ei mõisteta. Turist tarbib ju kütust, majutub, sööb, jätab suure summa kalastus- kui toidupoodi. Maailma-praktika näidete varal võib kinnitada, et kui turismi mitte lasta massiturismiks, siis sektori tegevus pigem rikastab keskkonda. Meie vallas on erilise looduskeskkonna tõttu sellel ülisuur potentsiaal.

Kindlasti on oluline ka oma suunast kinni pidada – mul on rahulikku looduskeskkonda hindavad naabrid, seega lärm ja naabri maa peal tallamine on rangelt keelatud. Kes tahavad pidu panna, need peavad mujale minema. Lõpuks tulevadki siia vaid need, keda siia päriselt ootan ja kes ei muuda kohaliku elukeskkonda ebameeldivaks.

Kindlasti näed mingeid üldisemaid murekohti, mida vald saaks omalt poolt toetada, et arendada kalaturismi ja muude turismiteenuste pakkumist?

Kalaturismi arendamine Luunja vallas on raskendatud ehituskeeluvööndi tõttu Emajõe ääres – kalamees tahab ju kalda peal olla. Kui kalda peale ei tohi panna isegi peldikut, siis see raskendab teenuste arendamist oluliselt.

Leian, et jõeäärset munitsipaalmaad võiks sihtotstarbeliselt kasutada ja arendada, et võimaldada rekreatsiooni ja puhkamist looduskeskkonnas – meil on vallas mitu kilomeetrit Emajõe-äärset munitsipaalmaad, kus saaks inimesi loodusesse lasta ning mõned tegevused saaks tehtud väga kiirelt ja üldse mitte kallilt.

Inimesele piisab tegelikult enamasti ligipääsust – kes kalastaks, kes vaataks pilvi, kes puukoort või putukat ja kes binokliga linde.

Teiseks, Luunja jõesadama kõrval on suur soostunud kasutamata ala, kus on vana Luunja järv ja jõesopp ning

1,8 km jõekallast. Tegin paar aastat tagasi Regionaal- ja Põllumajandus-ministeeriumi kalanduspoliitika osakonnale ettepaneku lisada see potentsiaalsete kudealade nimistusse, sest kudealasid on väga vaja. Selle rajamine annaks tulevikus võimaluse puhastada ja laiendada järv, välja puhastatud pinna-sega saaks kaldad inimestele kõnnitavaks ja jälle oleks üks kole koht ilus ja mõnus nii kaladele kui inimestele.

Valla juhtidega olen sellest rääkinud, mõttesse suhtutakse hästi. Ala kudealade nimistusse saamine võimaldab seda ala korda saada toetuse rahadega. Oma raha eest nii suure kulu tegemine ei ole omavalitsusele ei praktiline ega võimalik.

Vastulause jõeäärsete alade reostamise esile toojatele – ma rõhuksin psühholoogiliselt mõjuvale teavitusele. Kindlasti on inimeste käitumist raske muuta, kuid kui jätame negatiivse ootuses asjad tegemata, siis midagi ei muutu ka paremaks. Näiteks tegi RMK minu ettepanekul viis peatuskohta paatidele Suursohu, seal pole midagi ära lõhutud ja aastatega on prügistamine vähenenud. Me ei saa ära unustada, et inimesed vajavad looduspuhkust.

Milline roll võiks olla kalaturismil Luunja valla arengus?

Kalaturism on üks pisike osa turismi-sihtkoha teenuste valikus – ma täidan vaid ühte lünka, teised inimesed saavad teisi auke täita ja koos loomegi külastusväärtuse, mis rikastab ka teenuste valikut kohalikele. Lähtudes ökoturismi põhi-mõtetest, kui on palju väikeseid tegijaid,

teenuse pakkujaid, siis massiturism ei kinnita kanda ning kohalik elanikkond ainult võidab sellest. Kui süveneda, mida soovitakse, leiab ka selle, mida pakkuda.

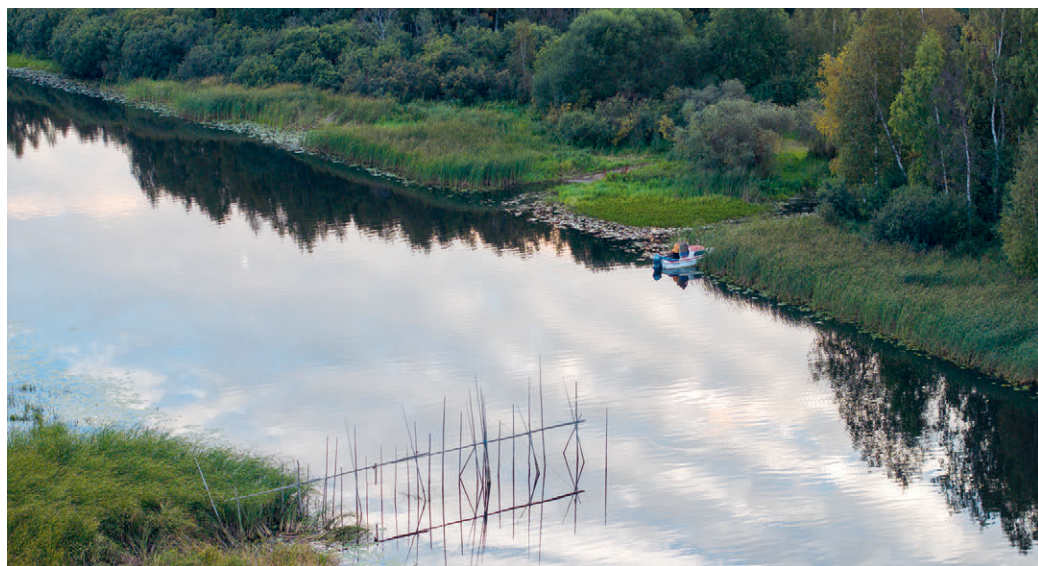
Siit ka soovitus Luunja valla inimestele – tulge VOCO turismikooli turismiettevõtte ja -piirkonna arendaja kursusele! Noortele „TK“ ja täiskasvanutele „TKE“ (edasijõudnud). See kursus avatakse vaid kord aastas ja need, kes tegutsevad turismiga või tahavad oma toodet teadlikult arendada – kandideerimine ja vastuvõtt toimub jaanuaris 2025. Mida rohkem on meil inimesi, kes on sellest kursusest osa saanud, seda sarnasemalt saame üheskoos asjadest aru ja suudame Luunja valla turismile kõvasti hoogu anda.

Julgustan kõiki – ka oma kodus on võimalik lisa teenida või sellega end ära elatada. Lisaks saad teha midagi, mida tehes oled õnnelik.

Mida ütled noortele või teistele, kes soovivad alustada oma ettevõttega või leida midagi, mis neid tõeliselt inspireeriks, nagu kalapüük inspireerib sind?

Selleks, et leida, mille tegemist sa üle kõige naudid, kasuta viie-miksi-tehnikat. Kui sul on mingi soov, miski meeldib, siis küsi endalt, miks ma seda tahan ja miks see mulle meeldib, ja nii viis korda järjest, siis jõuad selleni, mida päriselt tahad, mis sulle päriselt meeldib, milles oled hea ja andekas ning suund on käes. Ja hakka lihtsalt liikuma soovitu suunas.

*Maarja Ülper
Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse
turismitöö spetsialist*

Humala Kalabaasi paatidega on mugav kalale minna, lisaks saab alati kaasa Nils'i soovitusel parimateks püügikohtadeks. Foto: Maarja Ülper

Festival „Taliteed Emajõe-Suursoos“ tuleb uuesti

25. jaanuarist 9. veebruarini 2025 toimub Emajõe-Suursoos ja selle piirialadel teist korda taliteede festival, mis toob fookusesse pärandkultuuri, ajaloo ja looduse põimumise Luunjale omastel märgadel maastikel. Emajõe-Suursoos on 16 ajaloolist taliteed, millel liikudes on võimalik läbida rohkem kui 150 kilomeetrit.

Et taliteid paremini tundma õppida, siis on festivalil palju matku, nõnda saab matkata räätsade, suuskade, karakattide, tõukekelkude ja täitsa tavaliste talvesaabastega. Retkedel otsime Emajõe-Suursoo keskuse, Pähklisaare, Ahunapalu ja Varnja lähistel ajaloolisi taliteid, saame uusi teadmisi soost ja kindlasti vestame pärimuslugusid. Matkad toimuvad, kui loodus vähegi lubab – taliteele ei saa liikuma minna suure määrga. Eriti puudutab see karakatimatku Varnjas, sest lehe trükkimineku ajal on Peipsi veel jäävaba, kuid Varnjast taliteele liikumiseks on vaja turvaliselt paksu jääkaant.

Festival kulmineerub 31.01–2.02, mil Emajõe-Suursoo keskuses avame Heikki Leisi näituse „Elu alles ees“, vaatame Prantsuse loodusdokumentaali „Hundivaatlus“ ja vestleme loodusajakirjanik Helen Arusooga huntidest praeguses Eestis. Veebruari esimesel päeval annab keskuses kontserdi Eesti üks tunnustatumaid etnomuusikuid Mari Kalkun, millele järgneb õuepidu DJ Mölsiga. Pühapäeval, 2. veebruaril ootame aga peresid taliteed kaema ja pannkooke sööma, matk on sobilik ka pere pisematele (matk on 3 km).

Endistel aegadel kasutatud taliteed on hoolimata tõigast, et neid pole üle 70 aasta inimesed kasutanud, selgesti näha – vanad teed on märgalal nagu pikad raudteed, mis kulgevad pea sirgelt üle mätaste ja läbi võpsiku. Et teid kasutavad aktiivselt loomad, siis on kõik teeärsed pajud põtrade ja kitsede „käär-ride“ vahel madalaks püütud – inimeste poolt hüljatud teed on liikumise lihtsustamisel loomadele suureks abiks. Näiteks oli alles hiljuti Suursoo keskuse lähedal asuval taliteel märgata suure (isa?)põdra jälgi, mis olid segi hundijälgedega. Ning kevadel märkasime ilvese lemmikkohas karude tegevusjälgi, mida kõrgelt oli piidlemas merikotkas.

Taliteede festival on ainulaadne kogu maailmas, sest taliteid pole mujal nõnda säilinud: on ju Skandinaavia kivine,

Matkad Emajõe-Suursoos viivad taliteid avastama. Foto: Maarja Ülper

kuhu taliteed ei saanud nõnda maastikku jääda, ja meist lõuna poole kipub olema oluliselt soojem ja kuivem, seega polnud taliteedeks sellist vajadust ja ka võimalust. Luunja vallas toimuvad sündmused aitavad tuua uuesti pildile ajaloolisi elamisviise ja pärandit, mille tundmine aitab kaasa kohaliku identiteedi taasloomisele.

Festivali kohta leiab rohkem infot Emajõe-Suursoo keskuse kodulehelt, piletid on aga müügil Fientas.

Maarja Ülper
Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse turismitöö spetsialist

Emajõe-Suursoos on taliteid üle 150 kilomeetri. Foto: Sven Zacek

TALITEED EMAJÕE-SUURSOOS

WINTER TRAILS IN EMAJÕE-SUURSOO WETLANDS

25.01 - 9.02.2025

Matkad suuskade, räätsade ja karakattidega Emajõe-Suursoo Keskuse juures, Varnjas ja Ahunapalus

EMAJÕE-SUURSOO KESKUSES

31.01 kell 17 Heikki Leisi näituse "Elu alles ees" avamine, loodusfilm "Hundivaatlus", öine laternamatk

1.02 kell 19 Mari Kalkuni kontsert, jäädisko

2.02 kell 12 perematk

8.-9.02 kahepäevane matk taliteedel

Lisainfo: emajoesuursookeskus.voog.com, piletid Fientast

Pilka küla esimene jõulupidu

26.12.2024 toimus Pilka küla esimene jõulupidu, kus kohal oli 40 inimest. Pidulaua korraldajad olid tänu Kristi ja Jaanus Saimrele, kes võtsid meid avasüli vastu peagi avatavasse Tallisaali. Hubased ruumid, maitsev toit ning mõnus seltskond – see kõik oli olemas. Suur tänu jõuluvannale, kes tuli kaugelt kohale ja jagas lastele kingitusi. Õhtu meeleolu lõi retrodisko, mis meelitas tantsima nii noored kui vanad. Tegemist oli esimese Pilka küla jõulupeoga, mis kindlasti ei ole viimane, ning sel aastal toimub Pilka külas veel erisuguseid üritusi. Infot jagatakse jooksvalt. Siinkohal täname kõiki osalisi ja osalejaid, sealhulgas Pilka küla rahvast, Pilka külavanemat Einar Viirat, jõuluvana, Kristi ja Jaanus Saimret ja MTÜ Pilka Küla Seltsi.

MTÜ Pilka Küla Selts

Pakid lunastatud ja kõik rõõmsad

Luuletus ilusti peas

Hea muusika pani jalad tatsuma

Ühine jõulusööming. Fotod: Birgit Viira

Väätsa rahvamaja jõuluaknad

Ühel detsembrikuu öhtul löid Järvamaal Väätsa rahvamajal särama 46 dekoreeritud ja liikuvat jõuluvaateakent. Väätsa rahvamaja jõuluaknad on traditsiooniline sündmus, mis on alguse saanud kohaliku kogukonna algatusest. Alates detsembrikuu algusest kuni pühadeaja lõpuni muutuvad Väätsa rahvamaja aknad lummasjuttudeks jõulumuinasjuttudeks. Iga aken jutustab oma loo, pakkudes külalistajatele rõõmu ja pühade ootust. 2024. aastal jõudsid vaateaknad prestiižsesse Green Destinationsi maailma saja parima turismieduloo hulka ja kuuluvad nüüd samasse

nimekirja selliste kuulsate sihtkohtadega nagu Machu Picchu ja Fidži. On ju äge!

Just siin akende all soovin kõigile Luunja valla elanikele uueks aastaks oskust tasakaalu ja meelekindlust hoida, ka rahututel aegadel. Edus ei maksa olla liiga enesekindel, aga hädas ei maksa enesekindlust kaotada.

Siim Karnö, Luunja valla elanik

Säravad Väätsa jõuluaknad meelitavad igal aastal kohale tuhandeid uudistajaid. Fotod: Siim Karnö

Oskar Lutsu majamuuseum kutsub lutsulikke lühijutte looma

Tänavu 7. jaanuaril täitus 138 aastat kirjanik Oskar Lutsu sünnist. Tartus asuv Oskar Lutsu muuseum korraldab sel puhul vestevõistluse, kus on oodatud osalema kõik kirjandus- ja kirjutamishuvilised olenemata east või eelnevast kogemusest.

Lutsu 138. sünniaastapäevale pühendatud vestevõistlus kannab pealkirja „Milleks sulle need raamatud?“. Teema on seotud 30. jaanuaril algava eesti raamatu aastaga ning just sellest

tõukuvat kirjanduslikku omaloomingut võistlusele enim oodatakse. Oma vormilt on konkursile esitatavad kirjatükid humoristliku laadiga kerges ja vabas vormis lühijutud ehk vested või värssföljetonid.

Tänavusele võistlusele oodatakse töid 1. maiks ning võitjad kolmes vanuseastmes kuulutatakse välja septembris toimuvatel Tammelinna päevadel.

Oskar Lutsu majamuuseum

8. MÄRTS 2025
KELL 19.00
LUUNJA KULTUURI-
JA VABAAJAKESKUS
Pilet: FIENTA.COM

Sepo Seeman
MONOETENDUS
"EESTI MEES JA TEMA NAINE"

LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS

MOONIKA
SHIMETSA
FILM

MUST AUK

URVEL, LILJA, REA, DORIS, ANDE, EVA
TILK TENNOSAAR LEST TISLAR REEMANN KOLDITS

KAVASTU RAAMATUKOGU-KÜLAKESKUS
5. veebruar 2025 kell 18.00
PILET 5 ja 6 eurot

LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUS
7. veebruar 2025 kell 18.00
PILET 5 ja 6 eurot

FILM ON KOOSTEETUD
ARMIN KOOMAGI JA
ANDRUS KIVIAHKI
NOVELLIDEST

TÖÖTUBA
LEIVA KÜPSETAMINE
18. VEEBRUAR 2025 KELL 17.30

LEIVALÕHNALISED VANAD TÄRKUSED

EMAJÕE-SUURSOO KESKUSES
TÖÖTUBA VIIB LÄBI KATRIN MADISSON
OSALUSTASU 5 EUROT, SOETA PÄÄSE FIENTAST

LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS

LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS

EESTI KULTUURKAPITAL

TÖÖTUBA
LÕNGA VÄRVIMINE SEENTEGA
9. MÄRTS 2025 KELL 12.00

SEENTE VÄRVIMAAILM

EMAJÕE-SUURSOO KESKUSES
TÖÖTUBA VIIB LÄBI AIRI GAILIT
OSALUSTASU 20 EUROT, SOETA PÄÄSE FIENTAST

LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS

LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS

EESTI KULTUURKAPITAL

MEELERAHUFONDI KOGUMISE TÖÖTUBA

**KOKKU TOIMUB
6 TÖÖTUBA**

Teemad:

- TULUD-KULUD
- EESMÄRKIDE SEADMINE
- SÄÄSTMINE
- LISARAHA TEENIMINE

OMA EESMÄRGI SAAVUTAMISEKS
TEEME TOETAVA
"MASTERMIND GRUPI" EHK
TUGIGRUPI.

ESIMENE KOHTUMINE
22.01.2025 KELL 18.00
LOHKVA
KOGUKONNAKESKUSES
VARAKAS

GRUPIS OSALEJATE ARV ON
PIIRATUD!

REGISTREERIMINE:
meelerahufond@gmail.com
Lisainfo: 522 7457

LOHKVA ÕMBLUSTUBA

LOHKVA KOGUKONNAKESKUSES VARAKAS

**T-N
kell 14-19**

- ☑ Kui sul poleli töö ja vajad õmblusmasina abi, siis haara kangas näppu ja ruttu **Varakasse!**
- ☑ Kui sa pole varem õmmelnud, aga väga tahaks, siis tule õppima!
- ☑ Kui sul abi tarvis parandamistöödega või mõnda riideeset vaja kohendada, siis saad nõustamist!

Varaka õmblustoas olemas väga head tööstuslikud õmblusmasinad (joonõmblus, overlok ja 5-niidi õmblus).

Ootame lapsi, noori ja täiskasvanuid

Juhendaja:
Lille tel: 514 5457

MTÜ
LOHKVA KÜLASELTS

LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS

PIDULIK TANTSUÕHTU

ansambel ABSOLUT LYHIS

**25.01.2025
kell 19.00**

Öhtu teema:
**SADA AASTAT TAGASI
EHK 1920.DAD**

Erinevad esinejad
Fotoboks- pildid kohe kätte!

Sisaldab snäkilauda!

**Pidulik õhturiietus!
Vajalikud tantsukingad!**

Pääse: kuni 23.01.- 35.- (toiduta 20.-),
alates 24.01.25 45.- (toiduta 30.-) eur/ in

Lisainfo ja broneerimine: 5114081,
eva.koolitus@mail.ee

LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS

SELTSKONNATANTSU ÕPETUS TANTSUÕHTUKS

JUHENDAB TANTSUÕPETAJA EVA LINDE

**25.01.2025
KELL 12-16**

**4X45
MINUTIT
TANTSU**

**AEGLANE
VALSS,
KVIKSTEP,
SAMBA,
PASODOBLE**

**Õpime mõned
tantsukombinatsioonid
tantsuõhtuks!**

OSALUSTASU KUNI 23.01.25 15.- INIMENE, ALATES 24.01.25 25.- INIMENE
VAJALIK EELREGISTREERIMINE EVA.KOOLITUSS@MAIL.EE VÕI 511 4081
P.S. PRAKTIKA TOIMUB VAID PIISAVA ARVU OSALEJATE KORRAL!
WWW.EVATERAAPIA.EE

LOHKVA NOORTEKAS

AVATUD:

E: 13.30–19.00

T: 13.30–17.30

K: 13.30–19.00

N: 13.30–19.00

KÕIK NOORED NII
VÄIKSED KUI SUURED
ON MEIE JUURDE
OODATUD!

- aitame noori kodutöodes
- toetame noore mittemformaalset õpet ja huvitegevust
- kaasame noori projektidesse ja julgustame nende omaalgatust!
- Lohkva Noortekas on hubane, soe ja puhas nagu Sinu teine kodu!

LIITU KA MEIE FACEBOOKI LEHEGA – LOHKVA NOORTEKAS

NOORSOOTÖÖTAJAD:

Rait Aviste ja Evelyn Tuul
5156724 ja 56844766

MAGIN JA LOEN
korraldab

LAULU MÄNGU VESTLUSRING

Ehe Luunja laps

Rõõm mängust koos emme ja/või issiga

Oodatud on väikelapsed ja nende emmed /issid

Teisipäeviti Luunja lasteaia Midrimaa saalis

Esimene kohtumine
04.02.25
kell 11.00

Tegevusi ja vestlusringe viivad läbi:
lasteaiaõpetaja TRIIN
logopeed KRISTEL
Toetavad:
muusikaõpetaja ELSA ja
Luunja Lasteaed Midrimaa

INFO & REGISTREERIMINE: kristel.lempu@gmail.com

ANDRES MAIMIKU ja RAIN TOLKI film

MAARJA JOHANNA MÄGI OTT KARTAU KERSTI HEINLOO INDREK TAALMAA JÖRGEN LIIK

operaator HEIKO SIKKA ESC / kunstnik ANNELI ARUSAAR / kostüümikunstnik KÄRT HAMMER / jumestuskunstnik LAUREN JUHANSON / montaaž PATRICK ANTONIUK, ANDRES MAIMIK, RAIN TOLK / helilooja STEN ŠERIPOV / helirežissöör HORRET KUUS / produtsent MADIS TÕUR / režii ja stsenaarium RAIN TOLK, ANDRES MAIMIK

KAVASTU RAAMATUKOGU- KÜLAKESKUS

21. jaanuar 2025
kell 18.00

PILET 5 ja 6 eurot

LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUS

24. jaanuar 2025
kell 18.00

PILET 5 ja 6 eurot

“Ma olen nii räpane”

Aurora

VisionBoard töötuba**29. jaanuar****14.00-18.00****Lohkva
noortekeskuses****LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS****TÖÖTUBA VIIB LÄBI MENTOR KAIRE
KOLLOM-VAHTRA!****REGISTREERIMINE: LOHKVANOORTEKAS@GMAIL.COM
ROHKEM INFOT LOHKVA NOORTEKA FACEBOOKI LEHEL!**

LUUNJA MÕISAAIDA KABETURNIIR 2025

**16. VEEBRUAR / KELL 10
LUUNJA KULTUURI-
JA VABAAJAKESKUS****LASTELE, NOORTELE JA TÄISKASVANUTELE!**

Eelregistreerimine kuni 13. veebruarini.
Tel. 554 6944 või andres.karba@gmail.com

Juhend: www.luunjakultuur.ee/sport
Osalustasu eelregistreerunutele 5 eurot, kohapeal 10 eurot. Lastele TASUTA!

www.luunjakultuur.ee**TARTU** **KALEV****LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS**

2.–3. jaanuarini toimus Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse koolivaheaja programmi raames pärimus- ja looduslaager lastele Emajõe-Suursoo keskuses. Foto: Maarja Ülper

Tänavune vallarahva aastalõpupidu kulges hoogsas rütmis. Öhtujuht Margo Hussari läbiviidud mängud pakkusid hasarti. Luunja vallarahva aastalõpupeo tõmbasid rock'n'rolli võtmes käima Kalle Sepp ja Purple Gang. Fotod: Tiit Hellenurm

Heategevuslikul Lohkva jõululaadal koguti toetusraha eakatele üllatuse korraldamiseks. Kogutud summa eest jagati peokülalistele tervist kosutava mee purgid. Luunja valla traditsioonilisel eakate jõulupeol pakkusid tantsulusti kõigi poolt armastatud Mait Maltise laulud. Fotod: Tiit Hellenurm

LUUNJA
KULTUURI- JA
VABA AJAKESKUS

JAANUAR

21.01 Film „Aurora“ 18.00

Kavastu raamatukogu-külakeskus. Pilet 5/6 eurot

24.01 Film „Aurora“ 18.00

Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse saal
Pilet 5/6 eurot

25.01 Seltskonnatantsu praktika 12.00–16.00

Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse saal
Tuletame koos meelde mõned huvitavad tantsu-
kombinatsioonid tantsuõhtuks! 4 × 45 min tantsutundi:
aeglane valss, *quickstep*, samba, pasodoobel.
Juhendab tantsuõpetaja Eva Linde.
Osalustasu kuni 23.01 15 eurot inimene, alates 24.01
25 eurot inimene.
Vajalik eelregistreerimine eva.koolitus@mail.ee,
511 4081
PS Praktika toimub vaid piisava arvu osalejate korral.

25.01 Tantsuõhtu 19.00

Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse saal
Stiil: 100 aastat tagasi ehk 1920-ndad. Mängib ansam-
bel Absolut Lyhis. Kaetud suupistelaud. Kohal on ka
fotoboks.
Selga pidulik riietus ja tantsukingad vastavalt stiilile!
Pääse õhtusöögiga kuni 23.01 35 eurot, alates 24.01
45 eurot. Toiduta variant kuni 23.01 20 eurot, alates
24.01 30 eurot. Lisainfo eva.koolitus@mail.ee, 511 4081.
Piletid Fientas

26.01–09.02 Festival „Taliteed Emajõe-Suursoos“

Emajõe-Suursoo keskus

26.01 kell 11.00 räätsamatk Pähklisaare taliteedele
osalustasu 15 eurot Fientas

31.01 õhtupilet 5/6 eurot Fientas

kell 17.00 Heikki Leisi näituse „Elu alles ees“
avamine

kell 18.00 Loodusdokumentaal „Hundivaatlus“ ja
sellele järgnev vestlusring „Eesti hunt – kas õnn
või nuhtlus?“

31.01 kell 20.30 Öine laternamatk taliteel. Tasuta, re-
gistreerida Fientas

01.02 kell 19.00 Mari Kalkuni kontsert ja jäädisko. Pilet
12/10 eurot Fientas

02.02 kell 12.00 Perematk taliteedele. Tasuta, regist-
reerida Fientas

08.–09.02 Suusamatk vanadel taliteedel Emajõe-Suur-
soos, pääse 125 eurot Fientas

05.02 Film „Must auk“ 18.00

Kavastu raamatukogu-külakeskus. Pilet 5/6 eurot

07.02 Film „Must auk“ 18.00

Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse saal. Pilet 5/6 eurot

16.02 Luunja Mõisaaida kabeturniir 2025 10.00

Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse saal
Osalustasu eelregistreerimisel 5 eurot, kohapeal 10 eu-
rot. Lastele tasuta
Lisainfo ja registreerimine: Kaido 501 3555

18.02 Leivategemise töötuba 17.30

Emajõe-Suursoo keskus. Pääse 5 eurot Fientas
Töötuba juhatab Katrin Madisson

21.02 Eesti Vabariigi 107. aastapäeva tähistamine

Kell 10.15 laste ja noorte rongkäik Luunja keskkooli
juurest Luunja aleviku Vabadussõjas langenute mäles-
tuskivi juurde, väliaktus ning pärgade asetamine.

Kell 18.00 kontsertaktus Luunja kultuuri- ja vabaaja-
keskuses. Vallavanema tervitus, tunnustuste üle-
andmine.

Kõneleb kirjanik Tõnu Õnnepalu.

Esinevad Jõeõed ja Vaiko Eplik.

Tantsuks mängib ansambel Säde.

Kaetud suupistelaud.

Veebruaris
(7, 14, 21, 28)
reedeti kell
18.00–19.30

Mandala
MAALIÕHTUD

1x tasu 9 eurot
4 x kuu 35 eurot

MTÜ Hazelnut 2025. aasta

LOHKVA RAAMATUKOGU, KOLLU TEE 7, LOHKVA
KÜLA, LUUNJA VALD

Tel: 5422 0522 lohkva.raamatukogu@luunja.ee

Õnnitleme vastseid vanemaid!

CHRISTIAN DOVBÕŠ 02.12.2024

KLAUS MOOSAR 10.12.2024

Sõiduõppe ABC koolituskeskus

Kategooriaõpe
AM, A, B, C1, C, D, BE, CE, DE

Kutselisele mootorsõidukijuhile
kood95 täienduskoolitus eesti ja vene keeles

Kiirendatud ametikoolitus (140h)

ADR koolitused
Tõstukijuhi koolitused

www.sõiduõppe.ee

5078230 | sõiduõppe@gmail.com

Iga kodu värib
PUHAŠT VETT

HAJAASUSTUSE PROGRAMM

Taotlusvoor
03.02.2025 - 03.04.2025

MIRIDON on abiks:

- Veeanalüüside teostamisel
- Filterseadmete valimisel
- Filterseadme paigaldamisel
- Survetõsteseadmete paigaldamisel

MIRIDON veetootlusseadmed

www.miridon.ee | tel. +372 526 8515 | miridon@miridon.ee
Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

Mesi otse mesinikult!
7 eur/kg

Tartus ja lähiumbruses toon koju.

Marek Kutsar
Tartumaa, Tartu vald,
Kõrveküla, Mareki Talu, 60532

+372 56619306
marek.kutsar@mail.ee

OSTAN TEIE AUTO, KAUBIKU VÕI MAASTURI

Tehniline seisukord ei oma tähtsust.

Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga.

Tel 5630 4306

Ehitiste seadustamine, kasutus- ja ehitusload ning muud teenused.

Kirjutage või helistage: coreteloy@gmail.com, 58142386

Õnnitleme
jaanuarikuu
sünnipäevalapsi!

Luunja vallavolikogu ja
vallavalitsus

Likvideerin ummistusi 24/7

- **Kaameraga torude läbivaatus**
(löörid, korstnad, torud jm – kuni 30m)
- **Torude sulatamine**
(raud- ja vasktorud)

FIE Raivo Kägo, tel 521 4808

Mälestame

MARGIS ALT
15.07.1946–13.12.2024

LEA PALK
15.09.1936–14.12.2024

ÜLLE PALLO
27.05.1960–14.12.2024

KALJU RANDOJA
19.10.1936–29.12.2024

Kodu Uudised

Väljaandja Luunja Vallavalitsus
Vastutav toimetaja Ketlin Alaväli
Keeletoimetaja Reet Tens
Tehniline teostus Tartu Trükiteenused

Luunja Vallavalitsuse ametlikud teated ja uudised
Facebook: Luunja vald
Koduleht: luunja.ee
E-post: vald@luunja.ee
Telefon: 741 7319

Kodu Uudiste paberväljaandest loobumiseks anna teada ajaleht@luunja.ee või 741 7390

Kodu Uudised on loetav ka internetis aadressil luunja.ee/kodu-uudised